

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший заступник
Міністра оборони України
Іван РУСНАК
Додаток
2020 року

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
з питань реалізації державної антикорупційної політики в діяльності
Міністерства оборони України та Збройних Сил України в 2021 році

Важливість подолання проблеми корупції та прийняття ефективних рішень щодо викорінення корупційних явищ залишаються одними з головних складових в реалізації оборонної реформи.

I. Пріоритетними напрямами щодо впровадження державної антикорупційної політики в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України (далі – Міноборони та Збройні Сили) в 2021 році вважати:

розвиток системи виховання доброчесності, запобігання і виявлення корупції, підвищення її ефективності, реалізацію Антикорупційної стратегії держави в оборонному секторі, мінімізацію корупційних ризиків й посилення антикорупційної роботи відповідно до Антикорупційної програми Міноборони на 2021-2024 роки;

усунення умов корупції у пріоритетних сферах, що стосується: *управління землями та об'єктами нерухомості; будівництва і житлового забезпечення; системи закупівель; реформування системи управління майном та активами державних підприємств, уточнення їх переліку, необхідного для потреб Міноборони; впровадження автоматизованої системи контролю пального, речового та продовольчого забезпечення;*

запровадження системи роботи з викривачами;

формування нетерпимості до корупції, забезпечення невідворотності покарання;

взаємодія з громадськими та експертними організаціями.

1. За напрямом діяльності щодо розвитку системи запобігання і виявлення корупції, підвищення їх ефективності передбачити виконання наступних завдань:

забезпечити підготовку антикорупційних програм у Командуваннях видів Збройних Сил, Сил логістики Збройних Сил, Сил підтримки Збройних Сил, Медичних сил Збройних Сил, Військ зв'язку та кібербезпеки, військовій частині А0515, Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту, ГУМР, Центрі забезпечення службової діяльності МОУ та ГШ ЗСУ, а також в державних підприємствах, що належать до сфери управління МОУ. З цією метою визначати (призначати) **уповноважених осіб з питань виконання антикорупційної програми** (далі – Уповноважена особа). У 2021 році розглянути можливості щодо введення штатних посад для таких осіб, у першу чергу в ГУМР;

в інших органах військового управління, військових частинах, установах, закладах та організаціях визначати (призначати) **уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції** (далі – Уповноважена особа);

організовувати планування та якісне проведення заходів щодо запобігання та виявлення корупції (постійно);

забезпечувати проведення оцінювання корупційних ризиків в діяльності юридичної особи, розробляти заходи щодо їх усунення (жовтень-листопад);

вивчати і роз'яснювати антикорупційне законодавство, в першу чергу вимоги закону України "Про запобігання корупції" (лютий, липень);

проводити цільове інформування до Міжнародного дня боротьби з корупцією (09 грудня) (матеріали розміщено на сторінці "Запобігання проявам корупції" веб сайту МОУ);

організовувати роз'яснення **Кодексу доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави** (березень, жовтень) (розміщений на сторінці "Запобігання проявам корупції" офіційного веб сайту Міноборони);

здійснювати моніторинг дотримання етичної поведінки, запобігання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави (постійно). Подавати до Управління з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони письмові повідомлення щодо наявності конфлікту інтересів з метою його врегулювання;

забезпечувати проведення Уповноваженими особами антикорупційної експертизи проєктів наказів, що видаються в органах військового управління, військових частинах, закладах, установах і підприємствах (постійно);

на засіданнях військових рад, нарадах керівного складу не рідше одного разу на рік проводити обговорення проблемних питань, пов'язаних з протидією корупції;

уточнювати перелік чутливих до корупції посад та списки осіб, які обіймають такі посади (щорічно, листопад);

організовувати відбір та призначення доброчесних осіб на чутливі до корупції посади. Виключити призначення на такі посади осіб, які притягувалися до відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (постійно);

щорічно оцінювати корупційні ризики у сфері кадрового менеджменту (листопад); не допускати корупційних правопорушень під час призову (прийняття) на військову службу, вступу до військових навчальних закладів, розподілу випускників, призначення на вищі посади, отримання освіти за кордоном, призначення до складу миротворчих контингентів, подання до нагородження державними та відомчими нагородами (постійно);

проводити спеціальні перевірки відомостей щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних з виконанням функцій держави (постійно);

не допускати випадків перевищення строків тимчасового виконання обов'язків на вакантних посадах (постійно);

аналізувати та оцінювати роботу щодо запобігання корупції, підводити її підсумки, забезпечувати її відкритість і прозорість (щомісячно);

забезпечувати навчання керівного складу, уповноважених осіб на Курсах з питань запобігання та виявлення корупції в Національному університеті оборони України імені Івана Черняхівського (далі – НУОУ) відповідно до наказу Міноборони від 30.11.2020 № 448 та Каталогу курсів професійної військової освіти та підвищення кваліфікації військовослужбовців та працівників ЗСУ у ВВНЗ і ВНП ЗВО (курси № 28, 29, 30), доручення першого заступника Міністра оборони України від 10.12.2020 № 19057/з. Календарні плани розміщено на сторінці “Запобігання проявам корупції” веб сайту МОУ;

використовувати On-line антикорупційний курс на платформі дистанційного навчання НУОУ для навчання військовослужбовців та працівників ЗСУ.

2. За напрямом усунення умов корупції у пріоритетних сферах: управління землями оборони і об'єктами нерухомості; будівництва та забезпечення житлом військовослужбовців; оборонних закупівель; управління майном та активами держпідприємств; запровадження автоматизованої системи контролю пального, речового та продовольчого забезпечення, в рамках реалізації завдань і заходів Антикорупційної стратегії держави в оборонному секторі та Антикорупційної програми Міноборони на 2021-2024pp.:

забезпечити виконання заходів реформ у сферах управління землями оборони, об'єктами нерухомості; будівництва та забезпечення житлом; закупівель; управління майном та активами держпідприємств; запровадження логістичної інформаційної системи;

усувати корупційні ризики в роботі уповноважених осіб, відповідальних за організацію та проведення процедур закупівель (тендерних комітетів), з використанням електронних закупівель за системою “ProZorro”, забезпечувати прозорість у використанні бюджетних коштів;

у публічних закупівлях враховувати Декларації про відсутність конфлікту інтересів у посадової (службової) особи, причетної до закупівель за державні кошти;

вжити заходів для підвищення конкуренції в оборонних закупівлях; запроваджувати можливості здійснювати закупівлі не лише за критерієм найнижчої ціни, але й за вартістю всього життєвого циклу продукції;

проводити перевірки процедур публічних та оборонних закупівель на відповідність антикорупційному законодавству, рішенням Міністра оборони щодо використання коштів, зміни цін за укладеними договорами (контрактами);

упроваджувати ефективні санкції до порушників умов договорів (контрактів);

активізувати претензійно-позовну роботу щодо витребування (у тому числі у судовому порядку) відшкодування збитків, завданих невиконанням умов укладених договорів (контрактів, угод тощо), а також не допущення випадків злочинної змови учасників процесу закупівель з комерційними структурами – постачальниками товарів, робіт та послуг з метою отримання неправомірної вигоди;

постійно забезпечувати відкритість та доброчесність у сфері державних закупівель шляхом поглиблення взаємодії з Агенцією НАТО з підтримки та постачання (NSPA);

проводити перевірки існуючої житлової черги (січень-березень);

завершити упровадження системи низового моніторингу та використання та/або електронної системи ("Майно. Житло" тощо) для підвищення прозорості, підзвітності й ефективності в питаннях інфраструктури, черг та закупівельних процедур;

розробити пропозиції для внесення змін до нормативно-правових актів, які регулюють питання будівництва, придбання, розподілу житла, які надати до Міноборони;

запроваджувати нові типові контракти, підвищувати кваліфікації з їх управління;

здійснювати інвентаризацію та фінансову діагностику (duediligence) суб'єктів господарювання, підпорядкованих Міноборони.

3. За напрямом запровадження системи роботи з викривачами:

завершити упровадження ефективної системи роботи з викривачами корупції (особами, які надають допомогу у протидії корупції та доброчесно повідомляють про факти корупційних правопорушень) по вертикалі: від Міноборони до військової частини (підрозділу), з централізацією каналів для повідомлень, завершити утворення системи оперативного аналізу та реагування на отриману інформацію від викривачів за участю територіальних підрозділів запобігання і виявлення корупції (серпень);

підтримувати взаємодію з викривачами і забезпечувати гарантії їх захисту (постійно);

використовувати Методичні рекомендації щодо організації роботи з повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами, затверджені рішенням НАЗК від 06.07.2017 №286 (розміщені на веб-сайті НАЗК: <https://nazk.gov.ua/spivpracya-z-vykrivachamy-korupciyi>);

постійно забезпечувати умови для отримання повідомлень про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, зокрема через спеціальні телефонні "гарячі" лінії, поштові скриньки, офіційні WEB-сайти, засоби електронного зв'язку;

роз'яснювати алгоритм використання банера "Не будь байдужим – повідом про корупцію!" з можливістю надання інформації про корупційні правопорушення в он-лайн режимі (розміщений на головній сторінці вебсайту Міноборони);

продовжити упровадження сучасних технологій діджиталізації в антикорупційній діяльності, а саме антикорупційних плакатів, постерів із застосуванням QR-кодів, їх розміщення в казармах, штабах, полігонах, клубах військових частин, будинках офіцерів, територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки, призовних дільницях;

забезпечувати інформування викривачів та суспільство про результати роботи з їх повідомленнями (постійно);

не допускати переслідувань військовослужбовців, державних службовців та працівників за повідомлення ними фактів корупції.

4. За напрямом забезпечення нетерпимості до вчинення корупційних правопорушень, незворотності покарання осіб, які до них причетні:

організувати взаємодію та обмін інформацією з питань запобігання і протидії корупції з правоохоронними та антикорупційними органами для належного реагування на факти корупції. Визначити відповідальних за комунікацію з ними;

здійснювати звітування за виконанням рекомендацій внутрішнього і зовнішнього контролю та аудиту з використанням електронної системи супроводження і контролю;

забезпечувати роботу моніторингової групи фахівців аудиту стосовно недопущення незаконних видатків на виплату військовослужбовцям окремих видів грошового забезпечення за участь в Операції об'єднаних сил;

не допускати порушення заборон та обмежень, що передбачені Законом України "Про запобігання корупції" (щодо конфлікту інтересів, неправомірної вигоди, використання службових повноважень, одержання подарунків, сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, спільної роботи близьких осіб тощо);

планувати заняття щодо порядку заповнення Е-декларацій, контролю за своєчасним їх поданням (лютий, березень). Звітувати щодо несвоєчасного подання або не подання декларацій (квітень);

використовувати Методичні рекомендації щодо перевірки факту подання декларацій суб'єктами декларування; Рекомендації Міноборони до чергового етапу електронного декларування (розміщені на вебсайті Міноборони, <http://www.mil.gov.ua/>); Рекомендації НАЗК щодо заповнення Е-декларацій у системі "Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування", в т.ч.

повідомлення при суттєві зміни в майновому стані; рекомендації до чергового етапу електронного декларування; Рекомендації при роботі з Єдиним державним реєстром декларацій (розміщені на вебсайті НАЗК, <https://nazk.gov.ua>);

усувати корупційні ризики та забезпечувати прозорість в роботі територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки;

використовувати в антикорупційній діяльності Методичні рекомендації з організації роботи щодо запобігання та виявлення корупції у Збройних Силах (затверджені рішенням НГШ-ГК ЗСУ від 20.11.2019 № 28670/С), Алгоритм роботи посадових осіб Збройних Сил у разі вчинення корупційних правопорушень, пов'язаних з прийняттям пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди (затверджений 05.05.2017 начальником ГШ – ГК ЗСУ);

у разі виявлення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи одержання інформації про вчинення такого правопорушення, вживати заходів з його припинення та негайно письмово повідомити за належністю й до Управління з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони (територіальних підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції в межах адміністративно-територіальних зон відповідальності);

при отриманні інформації про порушення антикорупційного законодавства особами, уповноваженими на виконання функцій держави, ініціювати проведення службових розслідувань (перевірок), приймати рішення щодо усунення виявлених порушень та притягувати винних осіб до відповідальності згідно з чинним законодавством;

вести облік осіб, що скоїли корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, а також осіб, притягнутих до відповідальності за вчинення таких правопорушень.

5. За напрямом проведення спільної роботи з громадськими та експертними організаціями, у тому числі з міжнародними:

координувати роботу з представниками громадянського суспільства, їх участі в антикорупційній діяльності Міноборони та Збройних Сил (постійно);

надавати можливість представникам громадськості брати участь в навчальних заходах (форумах, конференціях, курсах, тренінгах), спрямованих на утвердження нульової толерантності до корупції;

висвітлювати ключові антикорупційні ініціативи Міноборони у засобах масової інформації та на вебсайтах Міноборони та Збройних Сил (постійно).

II. В 2021 році роботу територіальних відділів (груп) з питань запобігання та виявлення корупції (далі – Територіальні підрозділи) **спрямувати на контроль за дотриманням антикорупційного законодавства в діяльності суб'єктів, що дислокуються у визначених адміністративно-територіальних зонах їх відповідальності, у першу чергу, де мають місце корупційні правопорушення чи правопорушення, пов'язані з корупцією.**

Управлінню з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони забезпечити керівництво Територіальними підрозділами, планування, організацію й контроль їх діяльності, підвищення ефективності роботи, кваліфікації персоналу.

Методичне керівництво Уповноваженими особами військ (сил) покладається на Управління з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони та Територіальні підрозділи за адміністративно-територіальними зонами їх відповідальності.

У 2021р. під час зборів проаналізувати і оцінити роботу Територіальних підрозділів.

III. З метою досягнення високої ефективності роботи з питань запобігання і виявлення корупції здійснити перспективне (на рік) та поточне (на місяць) планування заходів щодо дотримання вимог законодавства України з питань запобігання і протидії корупції в загальній системі планування Збройних Сил з урахуванням специфіки діяльності:

у структурних підрозділах апарату Міноборони – в розділі “Профілактика правопорушень. Робота щодо дотримання законодавства України з питань запобігання і протидії корупції” плану діяльності структурного підрозділу;

у структурних підрозділах апарату Головнокомандувача ЗСУ, Генерального штабу ЗСУ, Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту, видах, родах військ та сил ЗСУ, органах військового управління ЗСУ, вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, Київському міському та обласних територіальних центрах комплектування і соціальної підтримки, бригадах, полках (окремих батальйонах) та їм рівних військових частинах, закладах, установах та організаціях – антикорупційні заходи в плані основних заходів морально-психологічного забезпечення на навчальний рік та на місяць;

у батальйонах (дивізіонах, ескадрильях), ротах (батареях) та їм рівних підрозділах – в плані морально-психологічного забезпечення.

Вивчення нормативно-правових актів у сфері запобігання корупції здійснювати в системі занять з правової підготовки, національно-патріотичної підготовки, інформування офіцерського, сержантського складу і працівників, під час доведення керівних документів.

Використовувати доступні навчальні форми (очні та дистанційні): службові наради, заняття, лекції, семінари, бесіди, тренінги, вебінари, відео-конференції, правові інформування (інформування), з урахуванням умов карантинних обмежень, пов'язаних з розповсюдженням в Україні коронавірусної хвороби COVID-19.

Здійснювати контрольні заходи з організації роботи щодо запобігання та виявлення корупції, додержання вимог антикорупційного законодавства.

Організаційно-методичні вказівки з реалізації державної антикорупційної політики в діяльності Міноборони та Збройних Сил в 2020р. вважати такими, що втратили чинність.

Начальник Управління
полковник юстиції

Ігор ЧУХРАЙ